

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ
ТА СОЦІАЛЬНИХ КОМУНІКАЦІЙ**

**СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНІ
АСПЕКТИ РОЗВИТКУ СУЧАСНОГО
СУСПІЛЬСТВА**

**МАТЕРІАЛИ V ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ СТУДЕНТІВ,
АСПРАНТІВ, ВИКЛАДАЧІВ ТА СПІВРОБІТНИКІВ**

(Суми, 20-21 квітня 2017 року)

**Суми
2017**

побудуйте висловлювання на запропоновану викладачем тему) містилися у післятекстових завданнях.

Другий етап – сприйняття відеофільму – теж має свої особливості. Перегляд відеофільму не повинен проходити в один етап, фільм розбивається на фрагменти (по 15–20 хв.). Після їх перегляду виконуються мовні та мовленнєві вправи. «Завдання передбачають дві мети: закріплення лексики та граматичних форм, формування навичок побудови власного висловлювання» [1, с. 46]. Головною метою цих вправ є розвиток навичок говоріння і письма.

Зважаючи на згадані вище особливості роботи з художнім текстом на заняттях з РЯІ, можна зробити висновки про те, що використання художніх фільмів має як емоційний вплив, так і служить стимулом підсилення додаткової мотивації у подальшій навчально-практичній та творчій діяльності.

1. Тряпельников А. В. Использование монтажного листа в работе над развитием речи студентов-иностранцев краткосрочного обучения : дис... канд. пед. наук. М., 1992.
2. Ушакова Н. І. Концепція мовної підготовки іноземців у ВНЗ України / Ушакова Н. І., Дубчинський В. В., Тростинська О. М. // Викладання мов у вищих навчальних закладах на сучасному етапі. Міжпредметні зв'язки : зб. наук. праць. – Харків, 2011. – Вип.19. – С. 136–146.

СПЕЦИАЛИЗИРОВАННЫЕ И НЕСПЕЦИАЛИЗИРОВАННЫЕ СТРАТЕГИИ УСТНОГО МЕДИЦИНСКОГО ДИСКУРСА

Бурнос Е. Ю., *Сумы, СумГУ*
Ейлдашева Севара, *студентка*
мединститута СумГУ, гр. ЛС-524, Узбекистан

В центре внимания различных дисциплин, которые изучают человека, находится дискурс. Дискурс – это сложное лингвистическое явление, которое представляет собой речевую деятельность в совокупности с прагматическими, социокультурными, психологическими и другими факторами. Никакие языковые явления не могут быть поняты и описаны вне употребления, без учета их дискурсивных аспектов.

Дискурс предполагает говорящего и адресата - двух противопоставленных социальных ролей. Отсюда классификация

типов дискурса: персональный (лично-ориентированный) и институциональный (статусно-ориентированный).

Медицинский дискурс является одним из типов институционального дискурса. В нем четко определены статусно-ролевые характеристики участников общения: врач – пациент. Цель данного общения – оказание медицинской помощи. Под дискурсивной стратегией понимается выбор определенной линии речевого поведения в конкретной ситуации в интересах достижения целей коммуникации. Целями общения врача с пациентом в рамках медицинского дискурса являются постановка правильного диагноза, рекомендация определенных методов лечения и сам процесс лечения. Этими целями определяются основные стратегии медицинского дискурса – диагностирующая, лечащая и рекомендующая.

Четкое и однозначное выделение конкретной речевой стратегии в профессиональном общении не всегда возможно. Слияние и проникновение речевых стратегий – характерная особенность медицинского дискурса.

Каждая стратегия реализуется с помощью определенного набора речеповеденческих тактик. В рамках одной стратегии реализуются специализированные и неспециализированные (общие) тактики. Для диагностической стратегии специализированными тактиками являются тактика знакомства, тактика обвинения, тактика поддержания эмоционального равновесия. Для лечащей – тактика психологического регулирования состояния, тактика утешения, тактика угрозы, для рекомендующей – тактика ориентации на материальные возможности пациента. Остальные речеповеденческие тактики являются общими хотя бы для двух стратегий медицинского дискурса. Это тактики сближения, убеждения, создания долговременных планов, самопрезентация, запроса конкретной информации, объяснения, формирования хода мыслей и т.д. В процессе речевого общения часто коммуникативно целесообразным является использование нескольких тактик одновременно для усиления эффективности общения. Во многих речевых ситуациях взаимодействие нескольких тактик усиливает воздействующую функцию диалога с пациентом.

Выбор той или иной тактики определяется целями общения, но ее эффективность зависит от профессиональной речевой компетенции врача, от его умения выбрать наиболее целесообразные способы ее реализации.

Характерними способами реалізації тактик діагностуючої стратегії можна считать використання стереотипних запитань і неповних пропозицій, що визначається стандартністю ситуації.

Важливіми засобами гармонізації спілкування лікаря з пацієнтом, що допомагають лікарю успішно виконати свою основну професійну мету – вилікувати пацієнта, є речевий етикет і ввічливість. Вони забезпечують ефективну реалізацію стратегій і тактик медичного дискурсу. Основними функціями речевого етикету є контактоустановлююча і контактопідтримуюча. Використання стандартно-ситуативних і нестандартних речевих формул, включення в загальний хід розмови тем, не пов'язаних, на перший погляд, з загальним ходом розмови, підвищує результативність функції встановлення контакту. Встановлюючи контакт з пацієнтом, лікар зобов'язаний враховувати особистісні характеристики пацієнта, його соціальний статус, рівень культури, знань, ступінь освіти, його стан і самопочуття. Створенню оптимального рівня психологічної близькості між лікарем і пацієнтом служать і засоби невербального речевого етикету. Ефективність створеного і спланованого лікарем діалогу в багатьох випадках залежить від дотримання етичних норм спілкування.

Як бачимо, лікар, вибираючи стратегію дискурсивної діяльності, порівнює її з поставленою метою, існуючою ситуацією, орієнтуючись при цьому на раціональне вплив.

ОСНОВНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ МОВНОЇ ОСОБИСТОСТІ У МЕРЕЖІ ІНТЕРНЕТ

*Беспалова Ганна Володимирівна,
аспірант кафедри теорії та практики
перекладу з англійської мови*

Запорізького національного університету

Технічний прогрес призвів до того, що наприкінці ХХ століття з'явилися нові форми спілкування. Так, кількість користувачів мережі Інтернет постійно збільшується й на сьогодні становить приблизно 40% від усього населення Землі. Такий стрімкий розвиток останніми роками дозволив виокремити інтернет-опосередковану взаємодію в